

Hedmark

Romedal, 29.08.24

Hedmark Bygdekvinnelag innspill til framtidig skole- og tilbudsstruktur og alternative opplæringsmodeller i Innlandet.

Hedmark Bygdekvinnelag er opptatt av å beholde Jønsberg som utdanningsinstitusjon for og i Innlandet. Dette argumenterer vi for her:

- Υ **Jønsberg videregående skole har et studietilbud som treffer rett i kjernen av den viktigste næringen i Innlandet; jordbruk-skogbruk-dyrehold.**

Jønsberg videregående skole, med røtter tilbake til 1847, utdanner elever i kombinasjonsbruk; jord-, skogbruk med dyrehold.

Denne kombinasjon gjør utdanningen helhetlig og unik, og gjenspeiler hvordan gårdene i Hedmark drives.

Jønsberg utdanner kommende generasjoner i den håndbårne kunnskap, en kompetanse som dekker et behov øst for Mjøsa – ja et behov for hele Norge.

Kunnskap om hvordan håndtere jorda, dyra og pleie skogen – alt i ett.

Jønsberg har plass og internat til unge og til de som mangler agronomutdannelse ved overtakelse eller kjøp av gård, noe som benyttes av folk i hele regionen.

Jønsberg har plass og har internat hvor elever kan oppleve ny skole, nytt samfunn, ny læring og skape seg nytt nettverk for resten av livet. Starten på voksen livet i trygge og gode omgivelser.

Jønsberg må bestå som en utdanningsinstitusjon for landbruket på østsiden av Mjøsa.

- Υ **Jord- og skogbruket** er Innlandets viktigste næringer med stor direkte og indirekte verdiskapning. Disse næringene skaper lange verdikjeder som i 2019 sysselsatte 16 500 årsverk og omsatte for 38,9 milliarder (Agri Analyse, 2-2023).

- Υ *Dette handler om kunnskapen til de som produserer maten du og jeg spiser hver dag, og verdiskapningen alene viser hvor viktig det er å ta vare på dette for framtida, blant annet med utdanningstilbud.*
- Υ *Det handler om verdiskapningen av råvarer som skal bli de smakfulle gode tradisjonsrike retter Innlandet er kjent for.*

Grunnlaget for turismen og matopplevelsene i Innlandet, startet med besøk på fjernsetrene som bonden hadde i høyfjellet. En seterdrift som i dag fortsatt holdes i hevd og er i positiv utvikling.

Dette er et viktig bidrag til kravet om økt selvforsyning gjennom bruk av utmarkas ressurser. I tillegg er det en forutsetning for at kulturlandskapet skal være like innbydende i framtida som i dag. **Setringen er en del av Norsk Kulturarv og tradisjon og representerer en håndbåren kunnskap i praksis.**

- Υ *Dette forutsetter at det også i framtida er unge som vil utdanne seg til matprodusenter, veterinærer eller teknologer innen primærnæringen, et utdanningstilbud som Jønsberg har i dag.*

Matkulturen i Innlandet er basert på de lokale råvarene som blir produsert nær der folk bor, og er sterkt knyttet til landbruket i hele fylket.

Østerdalen med sin kost basert på melk, kjøtt og fisk, Finnskogen med sitt skogkulturelle utgangspunkt og Hedemarken med sitt mangfold av grønnsaker, korn og kjøtt. **Kunnskapen om de lokale forholdene for effektiv og sikker produksjon, krever utdannings institusjoner som kan vise dette i praksis.**

- Υ *Dette krever kompetanse om å kombinere jord, skog og utmark sammen med et aktivt dyrehold. Akkurat en slik utdanning som Jønsberg tilbyr i dag.*

Grunnlaget for å vurdere skolestrukturen i hele Innlandet, handler om at det blir færre unge i framtida. Fremskrivningene viser dette – samtidig med at de viser at i Stange vil det være en økning på grunn av tilflytning. Når man i tillegg ser dette fra et næringsperspektiv er det umulig å forstå en nedleggelse av Jønsberg, all den tid «grønn næring» er Innlandets fremtidige vekstnæring.

- Υ *Selv om fremtiden blir slik som fremskrivningene viser, er det lite klokt å legge ned utdanningsplasser som skaper store verdier i dag og som er satsning for framtidsnæring.*

Υ **Innlandets behov for arbeidskraft skal gjenspeiles i skolestrukturen.**

Dette er noe som er uttalt og som NHO også er opptatt av. Da må også jord- og skogbruket, med sin historiske og nåværende rolle som næringsaktør, ivaretas mye bedre i framtiden enn hva noen politikere i Innlandet legger opp til. En direkte effekt er at man da legger til rette for fremtidsrettet utdanning som tilfredsstillende næringsinteresser, at ungdommen får utdanning lokalt i stor grad og indirekte ivaretar og viderefører tradisjoner som har preget samfunnet gjennom flere hundre år – inn i framtida.

Υ **Hedmark Bygdekvinnelag ønsker et levende utdanningsmiljø på Jønsberg – for fremtidens landbruk og for de som i voksen alder vil ta utdanning**

Med vennlig hilsen

Hedmark

Oddrun Merete R. Sagevik

Distriktsleder Hedmark Bygdekvinnelag